

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Дунавски район“

ПРЕДСТАВЯНЕ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ в Дунавски район за басейново управление 2022-2027 г.

Заседание на Басейнов съвет
05.11.2024 г.
гр. Плевен

I. Проект на ПУРБ 2022-2027 г.

1. Структура и съдържание
2. Характеризиране на РБУ
3. Натиск и въздействие
4. Мониторинг и състояние
5. Цели и изключения
6. Програма от мерки

II. Представяне на резултати от обществените консултации по Проект на ПУРБ 2022-2027 г.

1. Среци с обществеността и заинтересованите страни
2. Писмени становища/Анкети
3. Резултати

III. Следващи стъпки

- Проектът на ПУРБ обхваща третия планов период съгласно РДВ до 2027 г. и представлява актуализация на ПУРБ 2016 - 2021 г.
- ПУРБ 2022 - 2027 г. е съобразен с Препоръките на ЕК след оценката на вторите ПУРБ
- Структурата на проекта на плана не е променяна
- Резултати от изпълнението на Проект „ПУРБ 2022-2027“ с бенефициент дирекция „УВ“ в МОСВ и партньори четирите БД. Проектът е изпълнен с консултантска помощ от МБВР в рамките на „Споразумение за предоставянето на помощни услуги в подкрепа на разработването на ПУРБ и ПУРН за България“

Обхват на ПУРБ за Дунавски район за басейново управление:

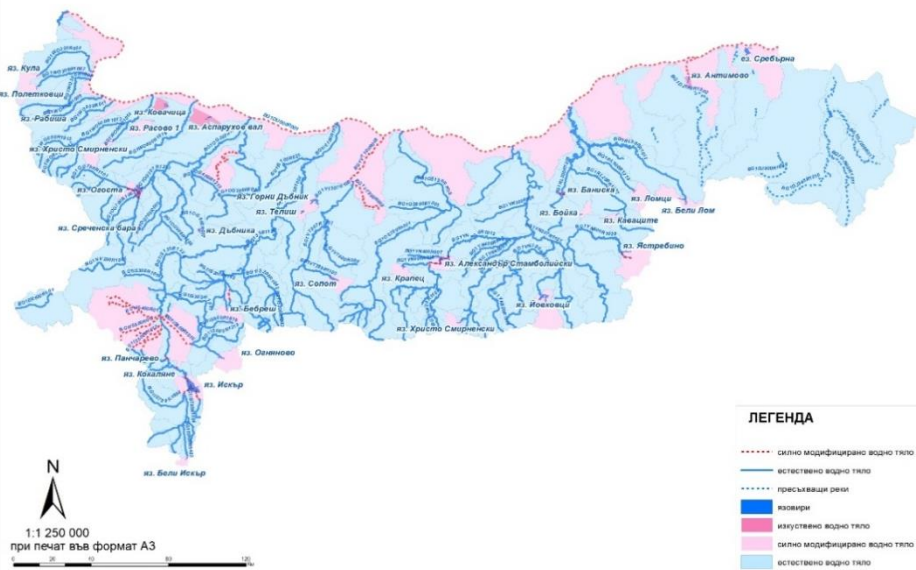

- Българската територия от международния басейн на р. Дунав и включва водосборните басейни на реките: **Ерма; Нишава, реките на запад от р.Огоста, Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом, Дунавски Добруджански реки**
- **42,5%** от територията на страната
- **126 общини в 18 области**
- **47%** от населението на България

Характеризиране на повърхностни ВТ

- **Повърхностни водни тела в ДРБУ-типове, брой и границите не са променени - 256 бр.** (7 типа категория „река“ и 8 типа категория „езеро“)
- **Преразгледани са СМВТ и броят им е намален - 40 бр.** в проекта на ПУРБ 2022-2027 г. (при 52 бр. към ПУРБ 2)

Силно модифицирани повърхностни водни тела

Характеризиране на подземните ВТ

- **Подземни водни тела в ДРБУ- броят им не са променени – 50 бр.**
- **Отстранени са технически грешки („бели петна“) в очертаването на подземните водни тела**
- **Минерални води - не са очертани, като самостоятелни водни тела**

➤ Зони за защита на водите за пиене

- от повърхностни води - **73 бр.** определена е **1 нова зона** (обособени в самостоятелни водни тела);
- от подземни води - **50 бр.** (всички ПВТ).

➤ Зони за отдих, водни спортове и/или къпане - 1 бр.

(„Язовир Пчелина 2”, поречие Русенски Лом)

➤ Зони , в които водите са чувствителни към биогенни елементи

- нитратно уязвима зона - **46 %** от територията на ДРБУ;
- чувствителна зона - р. Дунав, от с. Ново Село до гр.Силистра; всички водни тела във водосбора на р. Дунав на територията на Р. България.

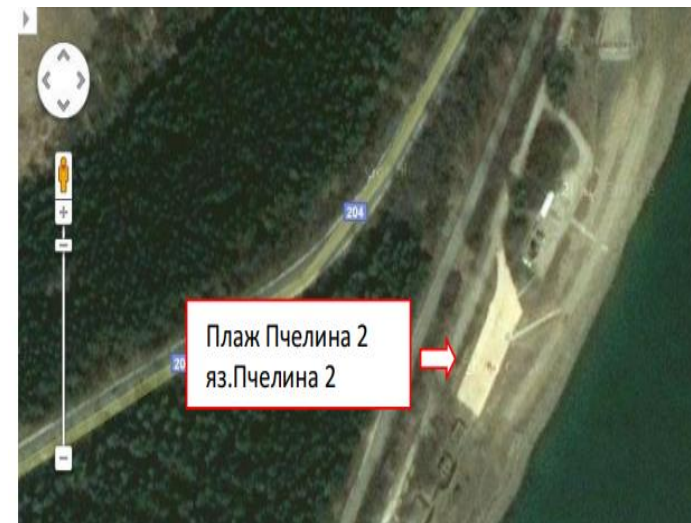
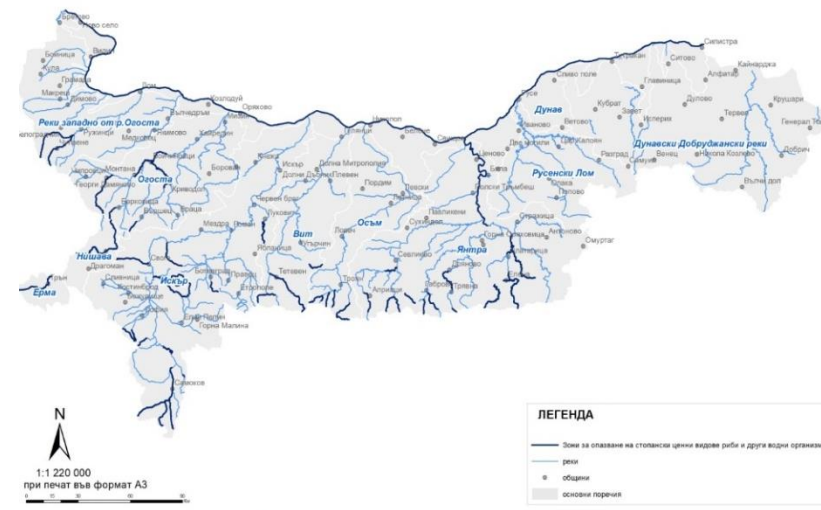
➤ Зони за опазване на стопански ценни видове риби - 33 бр.

(актуализирани с резултати от проучвателен мониторинг)

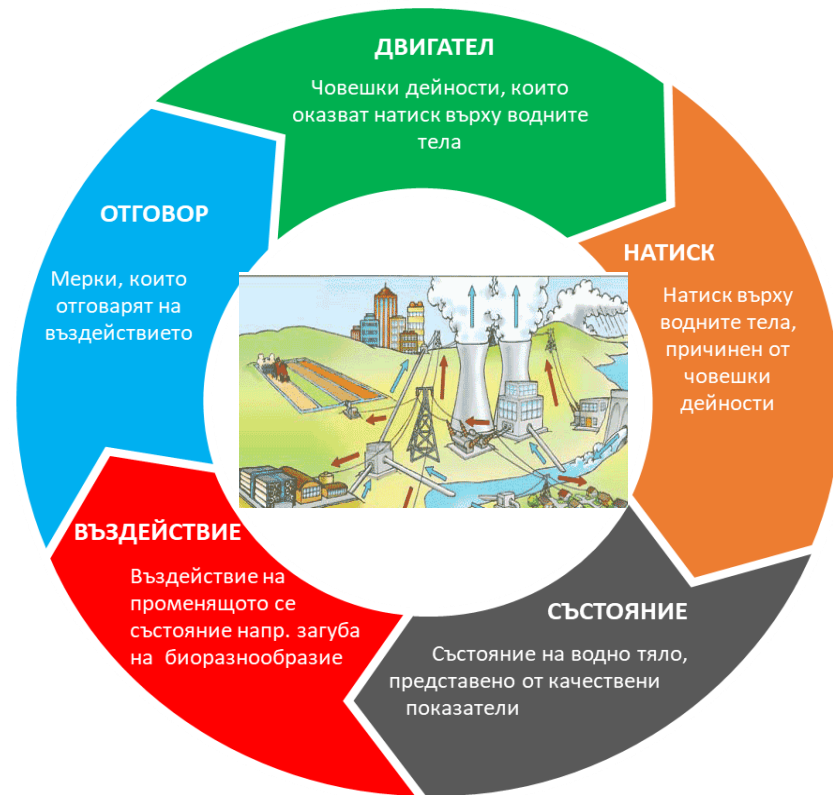
➤ Защитени територии и зони, в които водата е важен фактор

- зони от НЕМ Natura 2000 – **98 бр.** за местообитания; **51 бр.** за птици (*1 нова зона Рила буфер*);
- защитени територии- **20 бр.** нови защитени територии.

Зони за защита на водите -
Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми

- Анализът на антропогенният натиск е базиран на концептуалната рамка «Движещи сили – Натиск – Състояние – Въздействие – Отговор»

В проекта на ПУРБ са анализирани всички потенциални източници на натиск

- Анализирани източници на натиск върху водите
- **Точкови източници** - заустване на: битови и промишлени отпадъчни води
  - **Дифузни източници** - населени места без канализация и с частично изградена, стари депа и сметища, земеделие и животновъдство, промишлени замърсявания, добив на подземни богатства, ерозия, атмосферни отлагания, транспорт
  - **Натиск от физични изменения** (свързан с водовземане; ВЕЦ; защита от наводнения, корабоплаване)
  - **Натиск от водовземане** (при подземните води)
  - **Натиска от изменение на климата**
  - **Натиск от инвазивни видове**
  - **Натиск от историческо замърсяване**

Въздействие върху повърхностните и подземните водни тела

Въздействие - резултат от антропогенния натиск върху водните тела, водещ до влошаване на състоянието

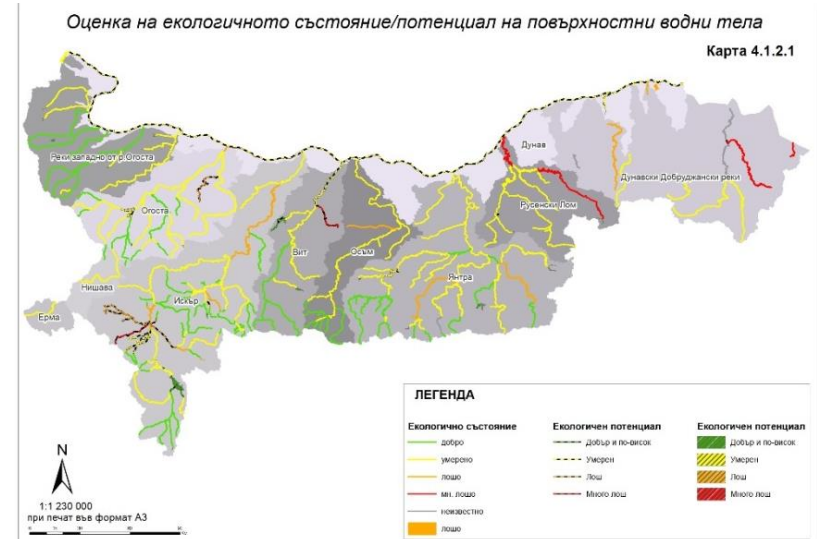
- Най-разпространените видове въздействия в ДРБУ (на база данни от мониторинг):
  - **Повърхностни водни тела**
    - **Биогенно въздействие** (разтворен кислород, БПК5 и др.) - поречията Искър, Янтра, Огоста, Осъм, Русенски Лом и Дунавски Добруджански реки
    - **Органично въздействие** (общ азот, общ фосфор и др.) - в поречията Искър, Огоста, Вит и Осъм
    - **Въздействие от специфични замърсители и приоритетни вещества** - поречията Искър, Огоста и Янтра, Дунав и Западно от Огоста
  - **Подземни водни тела**
    - **Биогенно въздействие** (нитрати) – **6 бр.**
    - **Химично въздействие** (желязо, манган и хром) - **4 бр.**
- В проекта на ПУРБ 2022-2027 г. е анализирано самостоятелно въздействието от ВЕЦ

На база данните от мониторинга (констатираните въздействия) и събраната информация за антропогенния натиск, се определя **значимият натиск** за всяко водно тяло

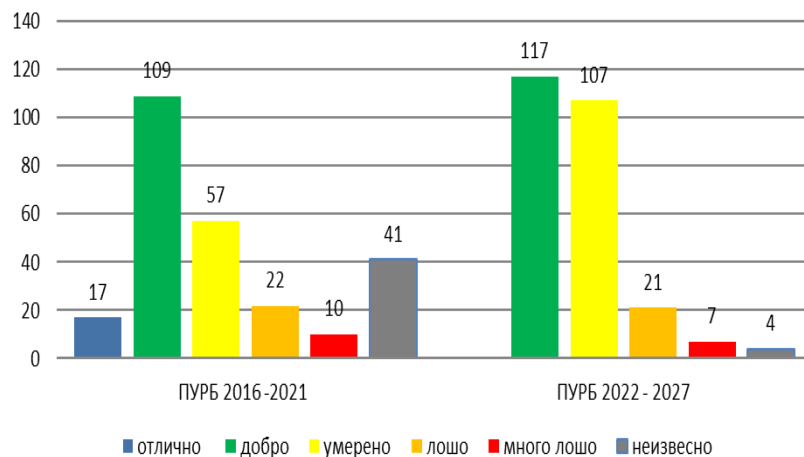
Значим натиск - натискът, който сам и/или в кумулация с друг натиск води до непостигане на целите за добро състояние на водното тяло

Екологично състояние на повърхностните водни тела

- Подобрене в оценките на екологичното състояние
  - Валидирана е типологията на повърхностните ВТ
  - Актуализирана е класификационната система за някои БЕК и ФХЕК
- Извършена е оценка на хидроморфологичните елементи за качество
- Въведена е класификационна система за оценка на речен тип R6 (Долен Дунав) за ФХЕК

Сравнителна оценка екологично състояние/ потенциал ПУРБ 2 и ПУРБ 3

- В добро екологично състояние са оценени **46 %** от ВТ (**44,14 %** в ПУРБ 2016-2021 г.)
- Подобрено е състоянието на отделни елементи и/или отделни групи елементи за качество
  - Биологични ЕК - **150 бр. ВТ** в ПУРБ 2022-2027 (ПУРБ 2016-2021 г. – **124 бр. ВТ**)
  - Физикохимични ЕК – **147 бр. ВТ** в ПУРБ 2022-2027 (в ПУРБ 2016-2021 г. – **105 бр. ВТ**)
- Намален е броя на телата в неизвестно състояние

Химично състояние на повърхностните водни тела

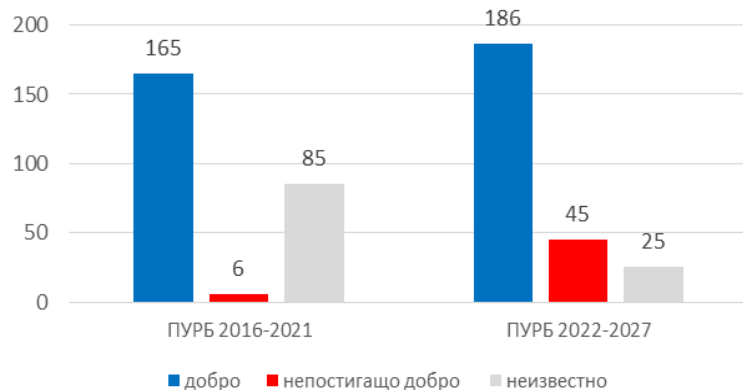
Подобрения в мониторинга на приоритетни вещества (ПВ):

- Разширен обхват на показателите (в България от 45 ПВ се анализират 43 бр.)
- Мониторинг в изискуемите матрици (вода, биота и седимент)

Оценката на химичното състояние е изготвена чрез изчислителен инструмент и съгласно актуализирана Методика.

- В добро химично състояние са **72 %** от ВТ (**64,4 %** в ПУРБ 2016-2021 г.)
- Намален е броя на ВТ в неизвестно състояние - **25 бр.** (**85 бр.** в ПУРБ 2016-2021 г.)
- **29 бр.** водни тела са оценени в непостигащо добро състояние, заради установени отклонения в матрица биота на веществата от групата на т.нар. „повсеместни замърсители“

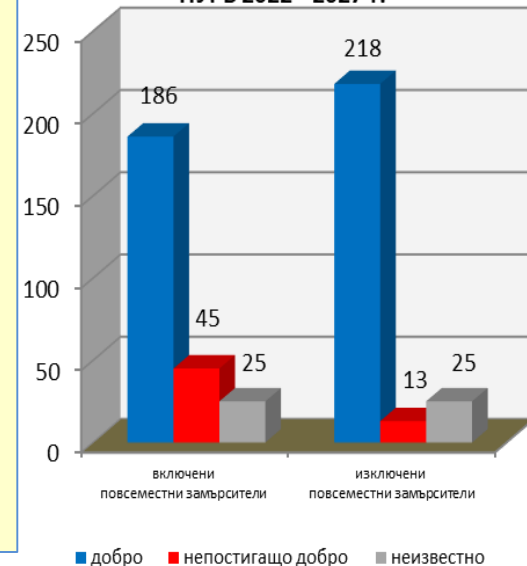
Оценка на химичното състояние на повърхностните водни тела ПУРБ 2016 - 2021 и ПУРБ 2022-2027

Повсеместни замърсители

- вещества, които са токсични, устойчиви и биоакumulативни (РВТ). РВТ могат да бъдат откривани в продължение на десетилетия във водната среда на нива, представляващи съществен риск. РВТ се разпространяват на далечни разстояния.

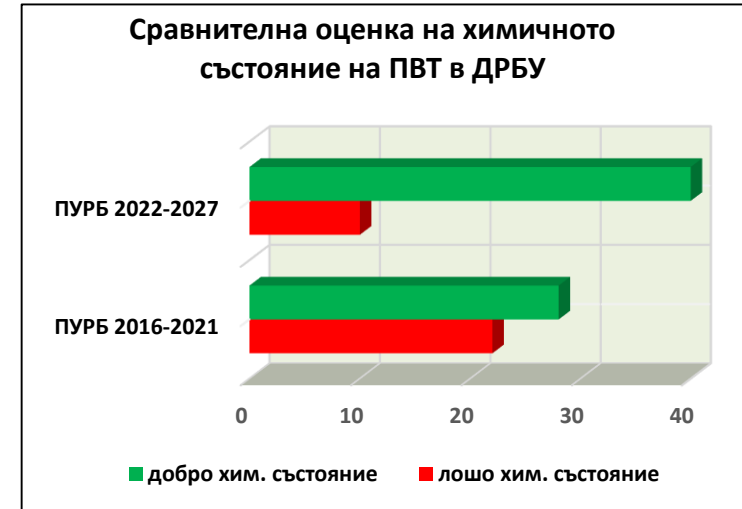
Химично състояние на повърхностните водни тела в ДРБУ ПУРБ 2022 - 2027 г.

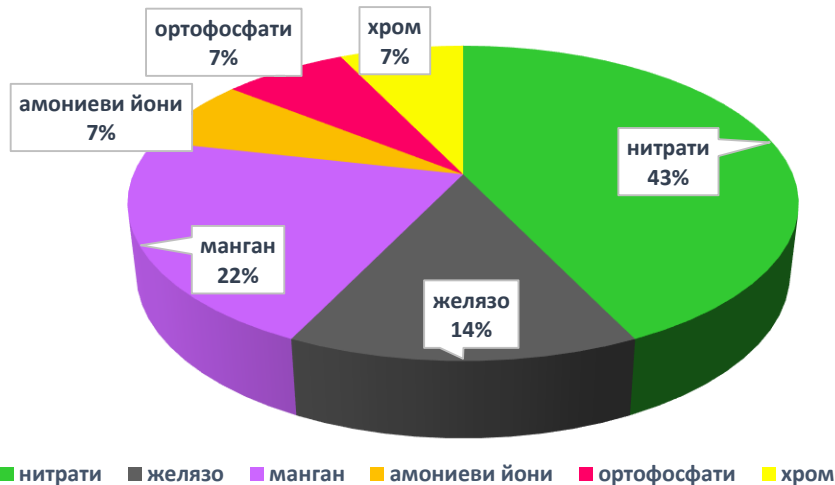
Оценка на състоянието на подземните водни тела

- Увеличен е броят на пунктовете за мониторинг за оценка на химичното състояние на подземните водни тела;
- Разширен е обхвата на анализирани вещества в подземните води;
- Изведени са нови фонове и прагови стойности за някои елементи/ вещества.

- **Запазва се доброто** количествено състояние на всички подземни водни тела
- Намален е броят на ПВТ в риск – 7 бр. (спрямо 13 бр. в ПУРБ 2016-2021г.)

Процентно разпределение на замърсителите в ПВТ

- **10 бр.** водни тела са оценени в лошо химично състояние (при **22 бр.** в ПУРБ 2016-2021 г.)
- **Основни замърсители** в ПВТ, причина за не-добро състояние:
  - Нитрати - 6 бр. ПВТ
  - Манган - 3 бр. ПВТ
  - Желязо - 2 бр. ПВТ
  - Хром - 1 бр. ПВТ
  - Ортофосфати - 1 бр. ПВТ
  - Амониев ийони – 1 бр. ПВТ

Цели и изключения

➤ Повърхностни води:

- **129 бр.** ВТ са постигнали целта си от ПУРБ 2016-2021
- В ПУРБ 2016-2021 г. **85 бр.** водни тела са били в неизвестно **химично** състояние. От тях: **52 бр.** постигат целта (добро хим. състояние) и **19 бр.** водни тела постигат **частично** целта (по отделни показатели)
- **Изключения от постигане на добро състояние- 187 бр.** повърхностни ВТ (*за 47 бр. обоснованото изключение е за удължаване на срока по естествени причини*)

➤ Подземни водни тела

- **Химично състояние – 28 бр.** ВТ постигат целта за запазване на добро състояние; **12 бр.** ПВТ постигат за достигане добро състояние; **8 бр.** ПВТ постигат поставената цел съгласно обоснованите изключения в ПУРБ 2016. **Не-постигнати цели – 2 бр.** ПВТ
- **Количествено** състояние: Всички **50 бр.** ПВТ постигат целта за запазване на добро количествено състояние
- **Изключения от постигане на екологичните цели – 10 бр.** ПВТ – удължен срок за постигане на добро химично състояние до 2027г.

Програма от мерки (ПоМ) в проекта на ПУРБ 2022 – 2027 г.

- Мерките са избрани от единен каталог от мерки, разработен на национално ниво
- Планираните мерки са насочени към значимите източници на натиск с посочени конкретни водни тела (където приложимо)
- Актуализираният списък с мерки за ДРБУ съдържа мерки, свързани с:
  - регулаторни режими, свързани с водовземане и ползване на водите
  - превантивни дейности за запазване и подобряване на доброто състояние на повърхностните и подземните води, и зоните за тяхната защита;
  - дейности, свързани с **подобряване на мониторинга** на водните тела и зоните за тяхната защита;
  - дейности, свързани с **подобряване на методологичната осигуреност**

Мерки за намаляване на замърсяването от точкови източници чрез изграждане на канализационни системи

Мерки за намаляване на замърсяването чрез закриване на депа, които не отговарят на екологичните изисквания

Мерки за намаляване на хидроморфологичния натиск и подобряване на екологичното състояние

Мерки за ефективно управление; запазване и подобряване състоянието на повърхностните води

Мерки за запазване и подобряване състоянието на подземните води

Мерки за опазване на зоните за защита на водите

ПОМ ДРБУ

Ключова роля в процеса на актуализация на ПУРБ 2022 – 2027г. играят консултациите със заинтересованите страни и обществените обсъждания, които се извършват на различните етапи от разработването на плана.

- **Проектът на ПУРБ в Дунавски РБУ е публикуван** на интернет страницата на БДДР за консултации с обществеността на **30.03.2024 г.** (обяви в печатните и електронните издания на вестник 24 часа и вестник България днес)
- **Срок на консултациите** от 6 месеца- до **30.09.2024 г.**
- В срока за консултации всички заинтересовани страни и граждани можеха да подават становища и предложения, вкл. попълнят анкета

➤ **Срещи със заинтересованите страни:**

✓ **На национално ниво – МОСВ**

- **Откриваща среща** за консултациите на 14.05.2024 г.
- **„ГРАДСКА СРЕДА – Домакинства и ВиК сектор“** дискуссионна среща на 15.05.2024 г.
- **„ИКОНОМИКА и ЕНЕРГЕТИКА“** дискуссионна среща на 15.05.2024 г.
- **„Черно море“** дискуссионна среща на 22.05.2024 г.
- **„СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ГОРИ“** дискуссионна среща на 22.05.2024 г.

Подробна информация е публикувана на интернет страницата на МОСВ - програма , презентации и участници

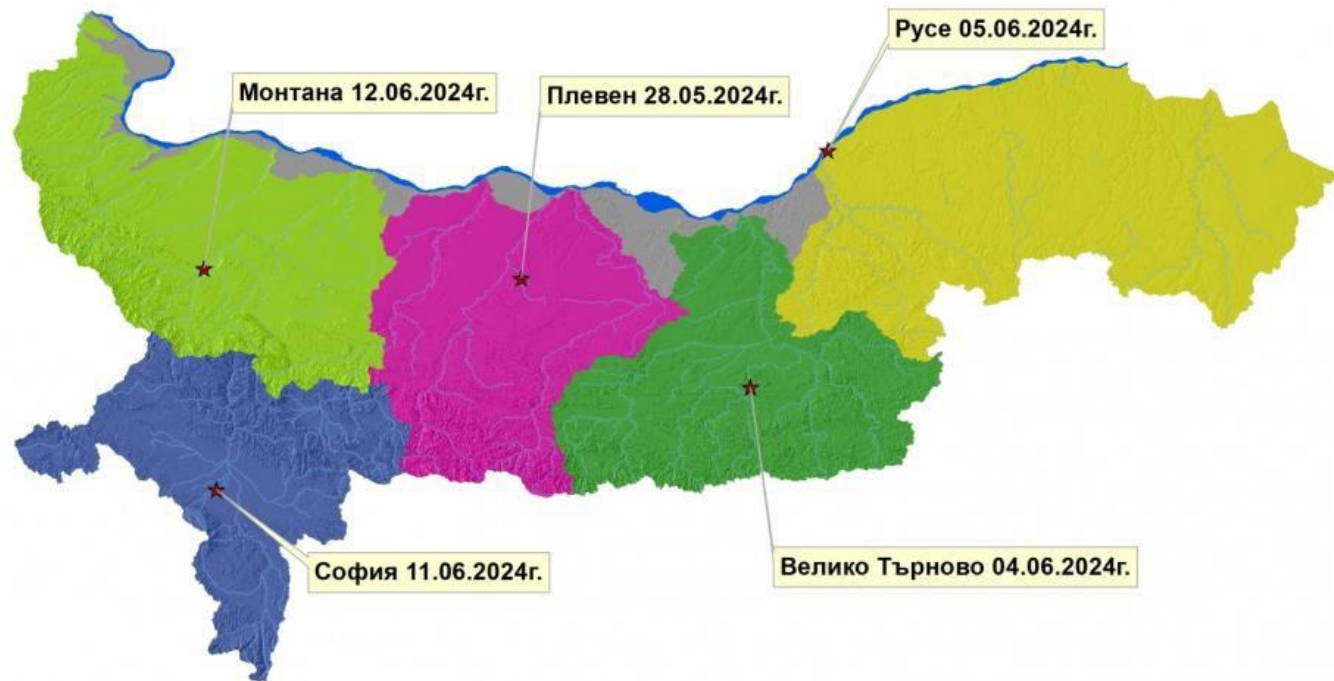

➤ **Срещи със заинтересованите страни:**

✓ **На басейново ниво организирани от БДДР - за всяка среща са публикувани:**

- Дневен ред
- Презентация
- Присъствен списък
(215 бр. участници)
- Протокол от срещата

**График за обществено обсъждане
на Проект на ПУРБ 2022 - 2027г.**

Регистър на постъпилите в БДДР писмени становища по Проект на ПУРБ 2022 - 2027 г. (актуален към 11.10.2024 г.) е публикуван на интернет страницата на дирекцията в секция " ПУРБ 2022-2027 в Дунавски райони" и "Консултации с обществеността"

Постъпили становища, анкети и предложения в хода на обществените консултации:

- ✓ Писмени становища - 88 бр.
  - **Неправителствени организации:** Сдружение "Балканка", WWF България, ИК "Стоп на кариерите в Белацица", Национално движение „Зелени патрули“, СНЦ "Бъдеще за село Труд", "Рибарско сдружение НИЛЕТ" - гр. Велинград, Сдружение за изследователски практики инициатива „Зелени закони“, Българско Дружество за защита на птиците, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ и др.
  - **ИАГ, Държавни предприятия и Регионални дирекции по горите:** гр. Шумен, гр. Русе, гр. В. Търново, гр. Сливен, гр. Благоевград, гр. Габрово и др.
  - **Напоителни системи ЕАД, ИАОС, ИА "Морска администрация", Дирекция „НСЗП“, МОСВ**
  - **Сдружения и асоциации:** СДРУЖЕНИЕ „ХИДРОЕНЕРГИЯ“, Българската асоциация на производителите на инертни материали и др.
  - **ВиК дружества:** "ВиК" ООД, гр. Враца, "ВиК" ООД, гр. Монтана, "ВиК" ООД, гр. Габрово, "ВиК" ЕООД, гр. Плевен, "ВиК" ЕООД, гр. София и др.
  - **Водоползватели:** "Поларис 8" ООД, "Станчо Хаджидимитров" АД, "СЕНТРАЛ ХИДРОЕЛЕКТРИК ДЪО БУЛГАРИ" ЕООД, "ВЕЦ Своге" ЕООД, "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД и др.
  - **Общини:** община Габрово, община Севлиево, община Аксаково, Столична Община, община Тетевен и др.
  - **Частни лица – 27 бр.**

- ✓ Попълнени анкети на проведените срещи - 52 бр.

- ✓ **Предложения** от проведените срещи - 3 бр.

Регистърът отразява постъпилите становища, предложения и анкети:

- **Постъпили предложения** – идентифицирани са над **400 бр.** от:
  - **Писмени становища** – **50 бр.** (общо постъпили 88 бр.)
  - **Попълнени анкети** на проведените срещи – **11 бр.** (общо попълнени 52 бр.)
  - **Предложения** от проведените срещи - **3 бр.** (предложения, които не се дублират с представените становища и попълнените анкети)

Становища, които не съдържат конкретни предложения - над 30 бр.
(писмата са получени по електронната поща на БДДР и не съдържат конкретни предложения, като част от тях не са подписани от подателя).

Постъпили предложения и мнения - идентифицирани са над 400 бр., в т.ч.:

Предложения, които са **целесъобразни**, например:

- **Допълване/редактиране на текстовата част и/или приложенията към на разделите в проекта, в т.ч.:**
  - **регистър по чл. 165з от ЗВ - преградните съоръжения, които нарушават непрекъснатостта на реките;**
  - **конкретизиране на текстът по отношение очакваното съдържание на *Методиката за екологичния отток*;**
  - **отразяване на всички специфични и подробни цели на опазване на защитени зони от **Натура 2000**;**
  - **информация за достоверност на оценката на химичното състояние на повърхностните ВТ;**
  - **остойностяване на Програмата от мерки (ПоМ);**
  - **публикуване на по-опростен вариант на ПоМ;**
  - **преразглеждане на термините и изискванията от Приложение № 1 към Националния каталог от мерки;**
  - **резюме на предмета и целите на Горскостопанските планове;**
  - **допуснати технически грешки и др.**

Постъпили предложения и мнения - идентифицирани са над 400 бр., в т.ч.:

Предложения, които са **целесъобразни**, например:

- Редактиране на мерките, относно стопанските дейности в горските територии и горите *(мерките/действията противоречат на нормативните изисквания при стопанисване на горски територии/гори)*
- Допълване на ПоМ с конкретни места на прилагане на определени мерки/действия *(мерки свързани с недостига на вода)*
- Нови мерки/действия насочени към разширяване обхвата на източниците на натиск или с превантивен характер *(планиране на мерки за проучване на нови източници на натиск)*
- Координация между ПоМ за 4-те РБУ *(мерки/действия, които да бъдат включени в ПоМ за всички РБУ)*

Постъпили предложения и мнения - идентифицирани са над 400 бр., в т.ч.:

➤ **Предложения, които не са целесъобразни**, например:

- предложенията са получени и в преходен етап от актуализацията на плана (*отразени в проекта на плана / регистър на предложенията от Междинен преглед на проблемите*);
- предложението **противоречи на подходи/методики**, използвани при актуализация на ПУРБ (*определяне на нови повърхностни водни тела; оценка на хидроморфологичен натиск; методика за оценка на натиска от селскостопанство и др.*);
- предложението **дублира мерки/действия**, които са включени в ПоМ (*забрана за изграждане на съоръжения препречващи изцяло речното корито; забрана/ограничаване на дейности за отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води; изграждане на нови пунктове за мониторинг; дублиране на мерки от ПУРН в ПУРБ*);

Постъпили предложения и мнения - индентифицирани са над 400 бр., в т.ч.:

➤ **Предложения, които не са целесъобразни:**

- предложението **не е предмет на ПУРБ**, като стратегически документ за опазване водите:
  - ✓ *отразяване на водни обекти и влажни зони в кадастъра;*
  - ✓ *инфраструктурни дейности по доставка на вода и свързаните с тях проблеми;*
  - ✓ *промяна на процедурите по издаване на разрешителни;*
  - ✓ *облекчаване на процедурата по определяне на СОЗ;*
  - ✓ *подпамагане на общините за закупуване и обслужване на мобилни инсинератори;*
  - ✓ *мярка за миене на улиците за намаляването на концентрацията на ФПЧ във въздуха;*
  - ✓ *инцидентните отклонения/нарушения на състоянието на водите, в случаите, когато те не представляват дълготрайна негативна тенденция;*
  - ✓ *преповтаряне на изисквания от Зелената сделка на ЕС, Национални планове и стратегии;*
  - ✓ *проблемите, свързани със стопанисването и оперативното управление на язовирите.*

ПУРБ е стратегически документ - с цел анализ и оценка на тенденциите в изменението на състоянието на водите и планиране на мерки за постигане и запазване на доброто състояние.

Постъпили предложения и мнения - идентифицирани са над 400 бр., в т.ч.:

➤ **Предложения, които не са целесъобразни**, например:

▪ предложените мерките/действията не са съобразени с нормативните изисквания:

- ✓ *при стопанисване на горите и горските територии (по-рестриктивни забрани от нормативно определените);*
- ✓ *провеждане на процедурите по ЗООС (задължителен ОВОС/ЕО за определени дейности, независимо от обхвата; мониторинг, вкл. на седименти, от 1 година и включване на резултатите в ДОВОС/ДЕО);*
- ✓ *необосновано увеличаване обхвата на мониторинг (разширяване на мониторинга насочен към всички източници на натиск; планиране на показатели и честота несъобразени с нормативните изисквания).*

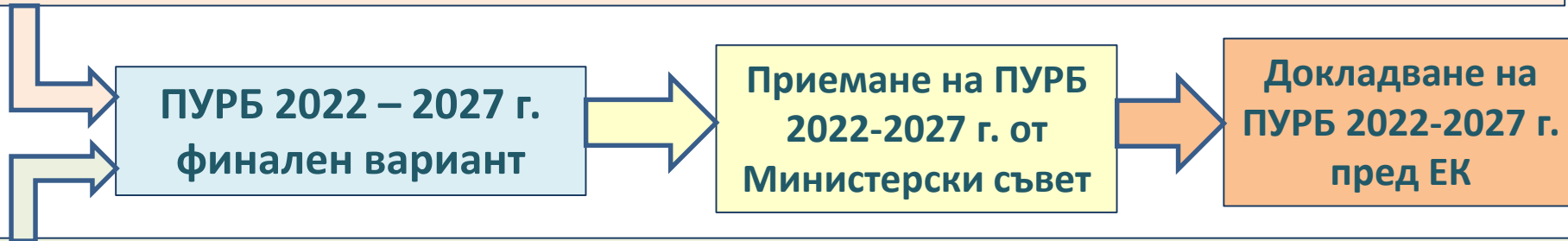
▪ начина на планиране на **мерки/действия**, които са отнесени към конкретни места/ДРБУ
*(планиране на необосновани забрани/ограничения към всички зони за защита на водите;
планиране на определени мерки/действия за конкретни ВТ и за целия ДРБУ);*

Постъпили предложения и мнения - идентифицирани са над 400 бр., в т.ч.:

- **Предложения, които не са целесъобразни**, например:
  - предложените мерките/действията дублират законови изисквания (*ограничения/забрани в СОЗ; случаите, в които не се разрешава водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия и др.*);
  - предложения за **забранителни мерки** насочени към **неустановен натиск/въздействие от човешка дейност** (*за нови фотоволтаични, геотермални и хидрогеотермални източници на енергия; от преустановен добив на уран*)
  - разглеждане на **инцидентна ситуация/замърсяване**, които не представляват дълготрайна негативна тенденция в състоянието на водите;
  - предложения за мерки за **опазване на други компоненти на околната среда** (*видове и местообитания, предмет на защита в зоните от Натура 2000; чистота на въздуха*);
  - публикуване и обсъждане на **подкрепящите документи** при актуализацията на плана (*чл. 168б от Закона за водите, не се изисква публикуване за консултации/(обществено обсъждане по подкрепящите документи, които са използвани при изготвянето на ПУРБ).*

Отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации на ПУРБ 2022 – 2027 г.

- **Анализ на постъпилите предложения от обществените консултации по Проект на плана;**
- **Отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации във финалния вариант на ПУРБ – допълване/редактиране на текстовата част/приложенията към разделите;**
- **Отразяване на становището по ЕО – допълване на текстовата част и приложенията.**

Екологична оценка на проекта на ПУРБ 2022 – 2027 г.

- **Обществени консултации по Доклад по екологична оценка (ДЕО) и Доклад за оценка на степента на въздействие върху предмета и целите на защитените зони (ДОСВ): 22.10 - 21.11.2024 г.;**
- **Обществено обсъждане на ДЕО - 26.11.2024 г. от 10.00 ч. в БДДР;**
- **Отразяване в ДЕО и ДОСВ на постъпилите становища – допълване на докладите/приложенията;**
- **Провеждане на Висш експертен екологичен съвет към МОСВ;**
- **Становище по Екологична оценка за съгласуване на проекта на ПУРБ 2022 – 2027 г.;**
- **Допълване на проекта и изготвяне на финален вариант на ПУРБ 2022 – 2027 г.;**
- **Обобщена справка (отразяване на становището по ЕО) – изготвяне от БДДР/приемане от МОСВ.**

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО !

